כל שכן דהוה ליה לאיבה דאמר לה עייך נתת בגירושין ובמיתה לכך נראה לר"י לפרש מקום בטל משעת קריפה וג' שדות לאו למעוטי שאר נכסים אלא אפי' ג' שדות מקום קייס עד שעת קריפה א] ויש לישב פי' הקונטרס דמקום בטל משמע דבטל לגלגתר ובחזקת הבתים (ג"ב כ' וסס) ה"פ למעוטי מאי דלא מצי אמרה נתת רוח עשיתי לבעלי לילמא למעוטי שאר נכסים דלא תטרוף לגמרי כל שכן דהויא לה איבה והא דלא קאמר למעוטי שאר נכסים דאין מקום בטל לגלגתר דמילתא דפשיטא היא דאין מקום בטל אלא באותן ג' שדות דהא כל אדם מוכר קרקעות המשועבדות וממילא ידענא דדוקא באותן שלש שדות קתני דמקום בטל ומשום למעוטי שאר נכסים דאין מקום בטל לא אצטריך ליה לאוקומא באותן ג' שדות אבל קשה לרשב"ל דהיכי מצי למימר דפשיטא ליה דשאר נכסים אין מקום בטל הא מקמי דמוקמינן לה התם באותן ג' שדות הוה ס"ד דמיירי בשאר נכסים אע"ג דקתני מקום בטל: **ואם** איתא נייחד לה שיעור כתובה כו' · האיל וחשבת לה כאילו גבתה והחזירה לו:

ולטעמיך · פירוש דלא אסקת אדעתך טעמא דאיבה לתבה ממתני' דמשמע הכי לא יאמר לה הרי כתובתך מונחת על השלחן כדי למכור השאר אלא כל נכסיו אחראין לכתובתה ואינו יכול למכור שום דבר:

אלא עצה טובה קמשמע לן · פי' בקונטרס שמא יאבדו המטלטלין ונמצאת שלא בכתובה וצריך לכתוב כתובה אחרת וזה אינו אלא לר' מאיר דאמר* אסור לאדם להשהות את אשתו שנה אחת בלא כתובה ונראה לר"י עצה טובה שלא תהא קלה בעיניו להוציאה ולרשב"ל נראה דגבי אשתו הוא עצה טובה שאם ייחד לה מטלטלין לא יוכל להוציאה לכך טוב לו שיהו כל נכסיו אחראין לכתובה ויוציא הכל ולבסוף דמסיק טעמא דרבי אבא משום איבה הוא טעמא דמתניתין גמי משום איבה בין ביבמתו בין באשתו: **לא** יאמר הואיל ואני יורש החזקתי · וא"ת ולמאול לנפשיה דהא אמרי* המוכר שטר חוב לחברו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל וי"ל דשאני הכא דאינו יורש אלא מכחה אי נמי כי' מאיר דאין דינא דגרמי ומגבי ביה דמי שטרא מעליא כדאמרי' לקמן (דף פו.):

ודלמא דטבא ליה עבדו ליה · פירש בקונטרס שהא הקרן קיימת ואיכל פירות וקשה דלא סגי דלא אשמועינן אלא בגבי אחיו ונראה דטבא ליה עבדו ליה דהייט דהוי שלוס בית טפי [שהא בטוחה] יותר לפי שלא כתב לה דקנאי ודקינא אי נמי דלא זילי נכסי כל כך כשיש לה הרבה מנכסי בעלה הראשון שתטרוף מהם ואם תאמר וימא נמי שלא יהיה מכר מהאי טעמא משום דטבא ליה עבדו ליה וי"ל דמשום טובתו לא עפסיד ללקוחות: **רבי** מאיר היא דאמר מטלטלי משתעבדי לכתובה · אומר ר"ת דלא אמר ר"מ לגבות מיניה אלא דוקא מיניה ויבס במקום אחיו קאי והוי כמו מיניה וכן משמע בכמה דוכתין דבמיניה פליגי ולישא למימר דלר"מ [מטלטלי] דיתמי נמי משתעבדי לכתובה וכמקרקעי דמי דת"ל אפי' ליתן לן דרבי נתן דין הוא שתגבה ממנו כאילו הוו מקרקעי ועוד דהשתא מלוה דעדיפא דמודו רבנן דגבי מיניה אפילו מגלימא דעל כתפיה מודה ר"מ דמטלטלי דיתמי לא משתעבדי ליה כתובה דגריעא דלרבנן אפילו מטלטלי דידיה לא משתעבדי כ"ש דלר"מ לא משתעבדי לה מטלטלי דיתמי וא"ת בפרק טושלין על האנוסה (יבמות דף נפ· וסס) תניא יש מוכר את הגבות לאמו כתובה כיצד כו' ולקאמר הא מני ר"מ היא דאמר מטלטלי משתעבדי לכתובה והשתא הא אפילו ממטלטלי דיתמי לא גביא כדפריטית (ו) כ"ש ממטלטלי דמקבל מתנה דאליס טפי כדמשמע בים טוחלין (ב"ב דף קנו·) דדייק השתא בירושה דאורייתא אלמנתו ניזונת מתנת שכיב מרע דרבנן לא כל שכן משמע אבל מתנת בריא דהויא דאורייתא אינה ניזונת אלמנתו גריעא ירושה ממתנת בריא וי"ל דהשתא דיבמות אחיי במתנת שכיב מרע דגריעא מירושה: לא

ולטעמיך · דאמרת טעמא משום דלא ניתנה כתובה לגבות מחיים' אמאי מהדרת אדר' אבא לאותובי מברייתא אותיב ממתני': ומשני ממתניתין לא מותיבנא דמתני' איכא לאוקמי דלאו דינא קתני אלא עצה טובה שלא תאבד כתובתה: **על מנת** · הן מעות שהוא משתמש בהן אם הוא שולחני: **אי נמי דלא מצי מזבין** · בתמיה הא אוקימנא לההיא באותן שלש שדות אבל מי שלא כתב ולא ייחד מוכר הכל ואינה יכולה לעכב עליו וטעמא משום דכתב לה "דקנאי ודקינא" ומיהו כשיעמוד אי יגרשנה מרפה לקוחות: **עצה טובה** · שמא יאבדו המטלטלין ונמצאת בלא כתובה ולריך לכתוב כתובה אחרת: **אלא דרבי אבא קשיא** · אדמגרש לה נייחד לה, שהרי גירושין גנאי הקנטיהם אלא ודאי טעמא דלא ניתנה כתובה להגבותה מחיים*: **משום איבה** · המייחד לאשתו אי קרקע אי מטלטלין נותן איבה עולם ביניהם דסברה "עיניו נותן בגירושין", אבל זה שמגרש "על מנת שיחזיר" ידעה דלא עשה אלא למכור, ופקעה לה איבה: **דנפלה ליה יבמה** · דמלוה בגדול לייבם: **בעל אחוה** · הקטן ממש: **למיפסלה בגיטא** · לזרוק לה גט ולאסרה על כל האחין כדאמרינן *בפ"ק דיבמות: **משום נכסי** · קשה בעיניך שאכיסנה, שלא חזכה בנכסי אחי כדתנן (יבמות דף מ.) הכונס את יבמתו זכה בנכסי אחיו: **פליגנא לך** · כאילו אני מולן לה. **ולא** לאעול אלא כמוך: **כיון דאמור רבנן** · שומרת יבם, אין היבם רשאי למכור כדאמרי' לקמן בשמעתין מי שמת והניח שומרת יבם כו': **אע"ג דזבין כו'**. ומה שעשה זה שהתה עמו לאחוק לו וקנו מידו, הרי הוא כמוכר: **כיפי** · נזמים כלומר במה ייפה והגאה את דבריו ומה טעם נתן בה כשלחה: **שלחה כדאמרי** · דהיכא דזבין זביניה זביני: **ומה** · הנשה המלוה: **לא יאמר** · היבם המחויב המעות: **הואיל ואני יורש** · שאכנים את אשתו ואזכה בנכסים: **התוקפי** · בחוב זה ולא אשלמנו עוד: **דטבא ליה עבדו** · עצה טובה שיהיה הקרקע קיים לו עולמית ולא יוציא המעות בהוצאה: **הנא הני מוציאין** · דמשמע על כרחו: **אינס משנה** · לא נשנית משנה זו בבית המדרש של חכמים ולא סמכינן עלה במידי: **דלמא ר"מ היא** · במתני' דקתני גבי כספים ופירות תלושין יקח בהן קרקע ואפי' לא תפסה אלמא משעבדי לכתובתה ואפי' לא קיימת לן כר"מ בהא מיהו גבי מוציאין ליכא מאן דפליג אי מקרקעי נינהו ולטולס משנה היא: **אלא** · להכי איצטריך משנה' ולטעות היה מי שנשאה משום דמלי אמר לה "לאו בעלת דברים דידי את" דלמא

ואי סלקא דעתין נתנה כתובה לגבות מחיים נייחד לה שיעור כתובה והשאר ליזבין ולטעמיך ולותבה ממתני' לא יאמר לה הרי כתובתך מונחת לך על השלחן אלא כל נכסיו אחראין לכתובתה אתא* עצה טובה קא משמע לן דאי לא תימא הכי, סיפא דקתני וכן לא יאמר אדם לאשתו הרי כתובתך מונחת לך על השלחן אלא כל נכסיו אחראין לכתובת אשתו אי בעי ליה לזבוני הכא נמי דלא מצי מזבין אלא עצה טובה קמשמע לן הכא נמי עצה טובה קמ"ל אלא דרבי אבא קשיא? דרבי אבא נמי לא קשיא, משום איבה הוא דנפלה ליה יבמה בפומבדיתא, בעי אחוה למפסלה לה בגיטא מניה א"ל מאי דעתיך, משום נכסי אנא בנכסי פליגנא לך, אמר רב יוסף כיון דאמור רבנן לא ליזבין אע"ג דזבין לא הוה זביניה זביני דתניא מי שמת והניח שומרת יבם והניח נכסים במאה מנה אף על פי שכתובתה אינה אלא מנה לא ימכור שכל נכסיו אחראין לכתובתה אמר ליה אביי וכל היכא דאמור רבנן לא ליזבין אע"ג דזבין לא הוה זביניה זביני והתנן בית שמאי אומרים תמכור ובית הלל אומרים לא תמכור ואלו מודים שאם מברה ונתנה קיים שלחה לקמיה דר' חנינא בר פפי, שלחה כדרב יוסף, אמר אביי אטו ר' חנינא בר פפי כי תלה לה שלחה לקמיה דרב מגיומי בריה דרב נחומי, שלחה כדאביי, ואי אמר בה רב יוסף טעמא אחרינא שלחו לי, אפילו רב יוסף דק ואשכח דתניא דרי שהיה נושה באחיו ומת והניח שומרת יבם לא יאמר הואיל ושאני יורש, והחזקתי אלא מוציאין מיבם ויקח בהן קרקע והוא אוכל פירות אביי דלמא דטבא ליה עבדו ליה אלא תנא הני מוציאין ואת אמרת דטבא ליה עבדו ליה אדרב שלחוה קמיה דרב מגיומי בריה דרב נחומי אמר להו הכי אמר רב יוסף בר מגיומי אמר רב נחמן זו אינה משנה מאי טעמא אילימא משום דהוו להו מטלטלי, ומטלטלי לכתובה לא משעבדי, דלמא רבי מאיר היא דאמר מטלטלי משעבדי לכתובה אלא משום דאמר לה אתי לאו בעלת דברים דידי את" דלמא

מי מזכין · בתמיה הא אוקימנא לההיא באותן שלש שדות אבל מי שלא כתב ולא ייחד מוכר הכל ואינה יכולה לעכב עליו וטעמא משום דכתב לה "דקנאי ודקינא" ומיהו כשיעמוד אי יגרשנה מרפה לקוחות: **עצה טובה** · שמא יאבדו המטלטלין ונמצאת בלא כתובה ולריך לכתוב כתובה אחרת: **אלא דרבי אבא קשיא** · אדמגרש לה נייחד לה, שהרי גירושין גנאי הקנטיהם אלא ודאי טעמא דלא ניתנה כתובה להגבותה מחיים*: **משום איבה** · המייחד לאשתו אי קרקע אי מטלטלין נותן איבה עולם ביניהם דסברה "עיניו נותן בגירושין", אבל זה שמגרש "על מנת שיחזיר" ידעה דלא עשה אלא למכור, ופקעה לה איבה: **דנפלה ליה יבמה** · דמלוה בגדול לייבם: **בעל אחוה** · הקטן ממש: **למיפסלה בגיטא** · לזרוק לה גט ולאסרה על כל האחין כדאמרינן *בפ"ק דיבמות: **משום נכסי** · קשה בעיניך שאכיסנה, שלא חזכה בנכסי אחי כדתנן (יבמות דף מ.) הכונס את יבמתו זכה בנכסי אחיו: **פליגנא לך** · כאילו אני מולן לה. **ולא** לאעול אלא כמוך: **כיון דאמור רבנן** · שומרת יבם, אין היבם רשאי למכור כדאמרי' לקמן בשמעתין מי שמת והניח שומרת יבם כו': **אע"ג דזבין כו'**. ומה שעשה זה שהתה עמו לאחוק לו וקנו מידו, הרי הוא כמוכר: **כיפי** · נזמים כלומר במה ייפה והגאה את דבריו ומה טעם נתן בה כשלחה: **שלחה כדאמרי** · דהיכא דזבין זביניה זביני: **ומה** · הנשה המלוה: **לא יאמר** · היבם המחויב המעות: **הואיל ואני יורש** · שאכנים את אשתו ואזכה בנכסים: **התוקפי** · בחוב זה ולא אשלמנו עוד: **דטבא ליה עבדו** · עצה טובה שיהיה הקרקע קיים לו עולמית ולא יוציא המעות בהוצאה: **הנא הני מוציאין** · דמשמע על כרחו: **אינס משנה** · לא נשנית משנה זו בבית המדרש של חכמים ולא סמכינן עלה במידי: **דלמא ר"מ היא** · במתני' דקתני גבי כספים ופירות תלושין יקח בהן קרקע ואפי' לא תפסה אלמא משעבדי לכתובתה ואפי' לא קיימת לן כר"מ בהא מיהו גבי מוציאין ליכא מאן דפליג אי מקרקעי נינהו ולטולס משנה היא: **אלא** · להכי איצטריך משנה' ולטעות היה מי שנשאה משום דמלי אמר לה "לאו בעלת דברים דידי את מאתי": דלמא

[לקמן לו: לז. גיטין כב: ב"ב כח: כט. קיח. קה: ע"ז תוגין קו: עירובין לט.]

* סוגיית לשון ב"ק לגבי כל דבר אין הקרבנות מוכיח דתוכנה מוכיח דמאתנו דין עבד אחר

** ובגד קרא (דברים) לאחר ביאת חייב אני יכול ואם אין בקרבנות לאשה אם יהיו כתובה לא נתנה בחיותה לגבות מחיים (ביאה) ואני מי

[לעיל נפ"ה דיבמות כ.]

[לעיל עח.]

[עיתוין לה:]

הגהות הב"ח

(ו) תוס' ד"ה ר' מאיר וכו' כ"ש ממטלטלי דמקבל מתנה · נ"ב כפ' נערה דף מט ע"ב ד"ה הוא ותאמר וכו' כתבו התוס' דליכא למימר דכ"ש לא הוי וכאן הדין מיהא הוי ע"ש ולכך כתבו סה בסתמא שמתנו על מ"ש שם:

* סוגיית כב' לתמה אוזק הקלר מעשות הדסבר לאמר אינה מענה

[יבמות נמ· קידושין סה:]

תוספות רי"ך

ואין לה אלא שיעבוד לפרוע הלקוחות אם לא תמצא בני חרי: **הוא** בגרא דנפלה ליה יבמה בפומבדיתא בעא אחוה למיפסלא מניה בגיטא א"ל מה דעתך משום נכסי בגיטא פליגנא לך פי' וקנו מידו שיהלוק עמו אמר ר"י כיון דאמור רבנן לא ליזבן אי זבין לא הוי זביניה זבינא · דתניא מי שמת והניח שומרת יבם והניח נכסי' בק' מנה אע"פ שאין כתובתה אלא מנה לא ימכור שכל נכסיו אחראין לכתובתה · פי' כיון דלגוביינא קיימא קמה אין יכול למכור ומה שתפש קנין לחלוק עם אחיו קנינו בטל שאין הנכסים ברשותו אלא ברשות היבמה:

מאנר

ר' מאיר גיבס ברבי אחי' דמשלו מלי' בגמ' ביבמות

נוסח/מאנר

(מיקה) ר' יוסף — ר' אמר לא בגין לא בגין לא הוי זביניה זבינא

(חולק) אבי' הנכסים ברשותו אלא בגין לא בגין

[לעיל מז.]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה (בע"ח) מגרשה כגון וכו' ויש לישב פי' הקונטרס · עי' גיטין דף מא ע"ב תוד"ה אמר וכו' עד סוף הדבור ודו"ק:

* סימון המחוק — בגרסת אלו בגי' מגרסה זאת המקור על "הרי שביד נושה..." אינה מענה

מאנר

= שלים להוכיח זאת המקור על "הרי שביד נושה..." אינה מענה